

Let izhaja vsaki 5 mesece L. 22. — 3. mesec leta L. 75. — v izdajstvu mesečno 6.30 v. — Oglasna za 1 mm prostora 1.50, oglede denarnih zavodov L. 2. — za prvi strani L. 2. —

EDINOST

Uredništvo in upravljalstvo: Trst (3), ulica S. Francesca d'Assisi 20, Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglas, reklamacije in denar pa upravljalstvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci 7, I. n. — Telef. št. 322. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perio.

Leninov testament

in sedanja politična kriza v Rusiji

Pred časom je vzbudila v Rusiji veliko ogorčenje neka publikacija bivšega ameriškega komuniste Eastmana, v kateri je ta poslednji objavil nekatere dele takojimenovanega Leninevega testamenta. Eastman je povedal, da je prišel omenjeni testament do njega potom Trockega in da so navedena mesta avtentična.

Ko je Eastmanova knjiga izšla, je prisilila komunistična stranka Trockega, naj izjavi, da kar trdi Eastman ne odgovarja resnici. Trockij je to storil in se zavaroval proti temu, da bi bil kdaj dal Eastmanu kaj takega na razpolago.

Danes se je dognala vsa resnica glede te zadeve in stvari stojijo tako, da je Eastman s Trockim samo govoril o Leninevem testamentu in da mu je Trockij iz njega le nekaj citiral. Eastman, ki je bil na ta način opozorjen na obstoj take listine, si je potem nabavil na eden ali drugi način en del njegove besedila.

Kar se tiče listine same, je sedaj znano, da ne gre za nikak politični testament v pravem pomenu besede, temveč za neko pismo, ki ga je Lenin poslal Centralnemu odboru še za časa svoje bolezni z namenom, da se prebere pred XIII. kongresom komunistične stranke. V tem pismu daje Lenin praktične navse glede posameznih vidnejših oseb med komunisti v obliki kratkih karakteristik skoraj vseh komunističnih voditeljev. Nekateri prvaki so bili precej črno opisani, o drugih se je Lenin zopet laskavo izražal. Med te poslednje je spadal tudi Trockij, kateremu je sicer Lenin očital, da pravzaprav ni niti pravi boljševik, a je na drugi strani poudarjal tudi njegove odlične dobre lastnosti.

«Testament» je bil prebran na XIII. kongresu komunistične stranke, ki se je vršil po Leninov smrti, a na predlog Centralnega odbora je kongres sklenil, da se ne objavi, ker ni bil določen za javnost. Gori omenjena brošura Amerikanca Eastmana je izzvala živo zanimanje za «Leninov testament» tudi v inozemstvu, toda senzacija je kmalu minila in na stvar se je potem pozabilo tudi v Rusiji.

Sele sedaj, ko je opozicija v borbi z večino začela objavljati posamezne dele tega testamenta, je postalo vprašanje zopet aktualno. Brošure, v katerih so bili objavljeni odlomki iz Leninevega testamenta, je sovjetska policija zaplenila ter jih potem porabila kot dokazilno gradivo proti voditeljem opozicije. Ko je Zinovjev govoril — zadnjič pred svojo izključitvijo — na eni izmed sej Centralnega odbora, je odločno nastopil proti takemu postopanju z Leninovim testamentom in je očital večini, da skriva vsebino te listine stranki in javnosti samo radi tega, ker vsebuje mesta, ki so neprijetna za Stalina.

Stalin je tedaj vstal ter prečital iz testamenta ono mesto, na katerem podaja Lenin njegovo karakteristiko. To mesto se glasi: «Stalin je preveč grob in ta nedostatek, ki se more z lahko prenašati med nami komunisti, je nezdružljiv s položajem glavnega tajnika stranke. Radi tega predlagam tovarišem, naj dobro premislijo, kam in kako naj se Stalin premesti in namesto njega imenuje druga oseba, katere se bo preko ostalih lastnosti razlikovala od Stalina samo s to prednostjo, da bo znošljivejša, lojalnejša, prijaznejša in obzirnejša napram tovarišem itd.»

Ko je Stalin prečital to mesto iz Leninevega testamenta, je izjavil, da je pod vplivom teh besed že dvakrat stvil stranki na razpolaganje svoje mesto glavnega tajnika, toda vedno je bil ponovno izvoljen. Ker pa spoštuje voljo stranke, ni mogel s svojega mesta pobegniti. V polemiki je Stalin tudi izjavil, da je za XV. kongres, ki bo sklican v par tednih, že pripravljen predlog, da se Leninov testament objavi v celoti in brez vsakega brisanja.

O Kamenevu in Zinovjevu je pisal Lenin v omenjenem pismu na XIII. kongres sledeče:

«Ne bom dalje slikal drugih članov Centralnega odbora po njihovih osebnih lastnostih, ampak opozarjam samo, da oktobrska epizoda Zinovjeva in Kameneva ni bila le slučajnost, toda kljub temu se jima more istotako malo pripisovati kot krivda kakor Trockemu boljše vizem.» Lenin je namigoval na tem mestu svojega pisma na dejstvo, da sta Zinovjev in Kamenev glasovala na oni zgodovinski seji izvršilnega odbora komunistične stranke od 23. oktobra 1917. proti Lenini rešoluciji, v kateri je bilo rečeno: da se mora stranka polastiti oblasti z oboroženim nasiljem.

„Foglio d'Ordini“ fašistovske stranke

o delu velikega sveta, o francosko-jugoslovenski pogodbi in o bodočih nalogah fašizma

Parlamentarna reforma

RIM, 17. Danes zvečer je izšel «Foglio d'Ordini», uradno glasilo fašistovske stranke. «Foglio d'Ordini» podaja najprej kratak in jedrnat pregled o delu, ki ga je izvršil veliki fašistovski svet na svojem ravnomar zaključnem zasedanju. O reformi parlamenta, s katero se je bavil veliki fašistovski svet na eni izmed sej svojega poslednjega zasedanja, pravi «Foglio d'Ordini», da uvaža v politično civilizacijo sodobne družbe novo originalno činjenico. Reforma pomeni konec parlamenta v tradicionalnem pomenu te besede. Sesto leto se ni moglo pričeti z lepšimi nadami. Dočim postavljala fašizem temelje za nove zmage, se je začela za boljše vizem v Rusiji neozdravljiva kriza, ki je že privedla do razkola in tragedije. Ves svet sledi, kakor se nikoli, z veliko napetostjo razvoju načelnih nasprotij, ki obstojajo med Rimom in Moskvjo. Zmagal pa bo Rim, ker Rim ne uničuje, ampak ustvarja in ni nikdar prodajal svetu katastrofalnih iluzij.

O Jugoslaviji

Za tem prinaša «Foglio d'Ordini» o Franciji in kraljevini SHS naslednji kratki članek:

«Fašistovska Italija je sprejela z največjo hladnokrvnostjo napoved podpisa prijateljske pogodbe med francosko republiko in med monarhijo kralja Aleksandra, ki vlada v Jugoslaviji nad desetimi različnimi narodi, rehabilitirajoč in nadkritizirajoč po kvaliteti in kvantiteti predvojni habsburški mozaik. Izplača se spomniti, da bolega Jugoslavija na teritorialni elegantiji in da se sklada iz Srbov, Hrvatov, Slovencev, Nemcev, Ogrrov, Rumunov, Bolgarov, Italijanov, Turkov, Albancev, Črnogorcev in ciganov.

«Pogodba je bila parafirana — to je podpisana z navadnimi siglami — v marcu leta 1926. S celotnimi imeni in priimki je bila podpisana dvajset mesecev pozneje, za kar je bil izbran dan 11. novembra, to je dan medzavezniške zmage, h kateri vsaj tri četrtine sedanjih Jugoslovenov ni prispevalo, ker so se borili v sovražnem taboru.

«Francosko-jugoslovenska pogodba se smatra v Parizu kot dejanje miru, v Beogradu kot vojna pogodba. Srbski narod, ki je bil definiran kot „narod, ki je podvržen živčnim napadom“, si domišlja, da je razbil domnevani italijanski obroč in se je predal hrupnim manifestacijam radosti.

«Jugoslavija ni nič drugega, kot pregledana in poslana izdaja Avstrije za časa Habsburžanov. Vsled tega ji gleda fašistovska Italija mirno v oči.»

Naloge v 6. letu

Naposled se bavi «Foglio d'Ordini» z novimi nalogami fašistovske stranke v šestem letu, med katerimi naštevajo: poglabljanje v stranko; nadzorstvo nad združenji, podrejenimi stranki, nad velikimi konfederacijami delodajalcev in delojemalcev ter nad kulturnimi in sportskimi organizacijami; šolsko vprašanje; podporne ustanove; mednarodni odbori; posredovalni uradi; prilagoditev cen k revalutirani vrednosti lire; propagando in uvrščevanje.

To bi bil glavni in bistveni del današnjega lista «Foglio d'Ordini».

Stalna in večina stranke izrabljajo danes te besede proti opoziciji kot dokaz, da so njeni voditelji politično nezanesljivi, da jih je smatral za take sam Lenin, medtem ko je rekel o Stalinu le to, da je z njim težko izhajati, ker je od narave grob človek, dočim je v političnem pogledu povsem zanesljiv in izkušen.

Kot se vidi, igra Lenina figura po smrti veliko, da skoro odločilno vlogo tudi v sedanjih borbah, ki razdvajajo vladajočo stranko v Rusiji. Ni dvoma, da more objava Leninevega testamenta le še bolj utrditi položaj Stalina in njegove struje.

Problem tiska

Sklepi velikega fašistovskega sveta

RIM, 17. Sinoči se je vršila zadnja seja velikega fašistovskega sveta v tem zasedanju. Svet je razpravljal o problemu tiska.

Takoj po otvoritvi je načelnik vlade on. Mussolini podal izvršno poročilo o položaju tiska v zvezi s funkcijami režima in nalogami stranke. Dal je nato besedo on. Amicucci, tajniku nacionalnega časnikarskega sindikata, ki je bil povabljen na sejo. On. Amicucci je podrobno poročal o izvršenem delu uvrščenja novinarjev v sindikat in o potrebi valorizacije fašistovskih novinarjev. O istem vprašanju je nato govoril generalni tajnik stranke. Slednjič je bila odobrena naslednja izjava:

«Po proučitvi problema tiska v odnosu do režima in stranke, pošilja veliki fašistovski svet svoj pozdrav in izreka svoj pohvalni častnikarjem in listom, ki so znali brez omahovanj, z zvestobo in požrtvovalnostjo služiti ideji, od intervencije do zmage in od ure vstaje pa do današnje ure; naglašajo vnovič vzgojno funkcijo tiska in potrebo, da je tisk prepojen in izoblikovan po fašistovskem duhu, čeprav s potrebnimi in umestnimi diferenciacijami, ter priznavajo potrebo, da režim lahko vedno brezpogojno računa na najbolj važna častnikarska glasila, prepušča generalnemu tajniku ta problem v proučitev, ostane pa trdno v veljavi načelo, da morajo vodilna in odločujoča mesta biti poverjena najzvestejšim črnim srajcam.»

Seja se je zaključila ob 0.30 po polnoči. Prihodnje zasedanje velikega fašistovskega sveta se bo vršilo v januarju prihodnjega leta.

Zaključna seja

IV. mednarodnega gospodinj-skega kongresa

RIM, 17. Danes jutraj se je vršila v senatorski palači na Kapitolju zaključna seja IV. mednarodnega gospodinj-skega kongresa. Po otvoritvi seje se je podal generalni tajnik mednarodnega zavoda za gospodinjstvo v Freiburgu gosp. Genoud v glavnih potezah poročilo o delu, ki je bilo izvršeno na tem kongresu. Po svojem poročilu je stavil na glasovanje rešolucije, ki so bile sprejete v posameznih odsekih kongresa. Za njim so povzeli besedo še nekateri drugi govorniki, poslednji je govoril predsednik kongresa on. Turati, ki je s kratkim nagovorom zaključil kongres.

Arheološka najdba

RIM, 17. Včeraj popoldne so našli v Avgustevi, ki je sedaj preurejen v koncertno dvorano in ki je bil svoječasno grobnica rimskih cesarjev, ogromno mramornato ploščo s sledečim napisom:

MARCELLUS C. F. GENER AUGUSTI CAESARIS Na desni strani tega napisu pa je bil naslednji napis: OCTAVIA C. F. SOROR AUGUSTI CAESARIS Marcel je bil mož hčerke imperatorja Avgusta in je umrl v 23. letu pred Kristusom. Mati

Oktavija mu je sledila v grob 11. leta pred Kristusom. Plošča nosi znake na srečo ponesrečenega poskusa kamnosekov iz srednjega veka, ki so jo hoteli prežagati v dva dela. V ostalem je plošča povsem dobro ohranjena.

Dementi

RIM, 16. Kolumbijsko poslanstvo pri Kvirinalu je dementiralo vesti o vstašem gibanju v Kolumbiji, ki bi se naj bilo pojavilo v mestih Barranquilla in Buenaventura. Kolumbijski poslanik Restrepo pravi, da se kolumbijsko ljudstvo z vso verno pripravlja na praznovanje 25. obletnice, odkar vlada v Kolumbiji popoln mir.

Navodila papeškemu nunciju v Madridu za odstranitev neuporabljivega med sv. stolico in kraljem Alfonzom

RIM, 17. Povodom poroke vojvode delle Puglie s francosko princezino Ano je prišlo, kakor znano, do incidenta, o katerem listi že več časa pišejo. Poroka bi bil moral blagosloviti kardinal Ascalesi, ki je pa v zadnjem hipu javil, da poročne obreda ne more opraviti, ker da se slabo počuti. Listi so pozneje izvedeli, da je v to zadevo posegel Vatikan, ki je kardinalu naročil, naj se poročni svečanosti ne udeleži. Vzrok temu je tičal v napetosti odnosov med Sv. Stolicjo in francoskimi monarhisti.

Sedaj se je v tisku pojavila vest, da je radi tega incidenta še najbolj pokazal svoje nezadovoljstvo španski kralj Alfonz, ki je postopanje Vatikana smatral kot nekakšno pomanjkanje obzirnosti do njega; tembolj ker papež ni smatral za umestno ugoditi želji, ki jo je kralj Alfonz izrekel povodom zadnjega poseta v Vatikanu. Želel je, naj bi v sv. kolegij stopil še kakšen zastopnik Južne Amerike.

Vatikanski državno tajništvo je papeškemu nunciju v Madridu mons. Tedeschiniju sedaj naročilo, naj poravna incident in naj skuša odstraniti iz kraljeve duše mučni vtis.

Stroga vatikanska odredba

proti francoskim monarhistom

RIM, 17. «Osservatore Romano» objavlja nocoj dekret rimskega cerkvenega tribunala, ki predstavlja nov udarec proti pristašem glasila francoskih monarhistov «Action Française». V dekretu, ki ga je objavil tudi francoski katoliški list «La Croix», je rečeno, da se mnogi pristaši obojene stranke hvalijo, kako so kljub vsemu deležni sv. zakramentov. Po izrecnem papeževem nalogu ukazuje cerkveni tribunal vsem francoskim katoliškim škofom, naj poučijo vernike in naj opozorijo duhovnike, da ne smejo podeljevati sv. sakramentov takšnim, ki so javno označeni za nevrudne in nepokorne.

Ministrski naredbi

RIM, 17. Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša ministrsko naredbo z dne 3. novembra 1927, s katero se pooblašča državna banka dela in korporacij, da ustanovi svoje agencije v mestih Vercelli, Gorica, Potenza in Rim, in ministrsko naredbo z dne 4. oktobra t. l., s katero je dovoljeno znižanje železniških tarif za prevoz neobdelane riža, poslanega v reško čistilnico riža.

Novo jugoslovenske železniške proge

in rimski «Giornale d'Italia»

RIM, 17. Današnji «Giornale d'Italia» posnema po beograjski «Politiki» poročilo o poslednjem sestanku jugoslovenskega ministrskega sveta, na katerem so sklenili med drugim: 1.) Gradnja železniške proge z normalnimi tirni Kraljevo-Raška, dolge 167 km, ki bi stala 154 milijonov dinarjev. 2.) Gradnja železniške proge Raška-Kosovska Mitrovica za 131.230.043 dinarjev. 3.) Dovoljeno je bilo pooblastilo za nabavo tračnic in drugega železniškega materiala za progo Kragujevac-Kraljevo za znesek 53.560 angleških funtov šterlingov in 13.317.000 dinarjev. 4.) Dovoljeno je bilo pooblastilo za nabavo železniškega materiala, potrebnega zagrebškemu ravnateljstvu državnih železnic za znesek 2.064.590 dinarjev.

K temu poročilu «Politike»

dodaja rimski list naslednjo kratko opazko: «Zadostuje vreči pogled na geografsko karto in takoj se razume izključno strateški namen teh novih železniških prog skozi neobljudeno in siromašno pokrajino. V resnici je namen nove proge ustvariti hitre zveze med vojaškim središčem Kragujevcem in med albansko mejo.

Koristno je tudi, poudariti, da realizira ta železniška proga oni načrt vojaških priprav, ki jih je pred meseci naznanil «Giornale d'Italia».

Seja jugoslovenskega ministrskega sveta

Izjave finančnega ministra

BEograd, 17. Na današnji seji ministrskega sveta je bila sprejeta uredba o prenosu poslov državne uprave na oblastne samouprave. Po seji je finančni minister dr. Bogdan Marković izjavil novinarjem, da so posli ki se nanašajo na oblastne samouprave, v uredbi razdeljeni po posameznih resortih. Istotako pa so tudi določeni zanje potrebni krediti. Vlada ima namen, da z realnimi odredbami omogoči razvoj oblastnih samouprav v interesu realnih potreb naroda. Na vprašanje novinarjev, ali je proračun gotov, je finančni minister odvrnil, da je gotov. Za številke pa se bo zvedelo, ko jih bo doznala narodna skupščina, ker je pravica skupščine, da prva izve, kolik je proračun.

Razen tega je bilo na današnji seji ministrskega sveta določeno, kako naj se razdeli podpora 7.100.000 dinarjev na posamezne kraje, ki so trpeli vsled poplavl.

Jugoslovenska narodna skupščina in ratifikacija treh trgovinskih pogodb

BEograd, 17. Nocoj je imel predsednik narodne skupščine dr. Ninko Perić daljši razgovor s predsednikom vlade Veljo Vukičevićem. Po informacijah s strani dr. Perića je verjetno, da bo v soboto postavljena na dnevni red seje narodne skupščine ratifikacija trgovinskih pogodb z Nemčijo, Anglijo in Belgijo. Dr. Perić je razen tega izjavil, da je zunanji minister dr. Marinković pripravljen odgovorjati na interpelacijo Svetozarja Pribičevića in tovarišev o zunanji politiki, kakor hitre se postavi na dnevni red. Verjetno je, da bo stavljena ta interpelacija na dnevni red prihodnji četrtak.

Jugoslovenski carinski tarifi

BEograd, 17. Finančno ministstvo je danes izdalo odredbo, po kateri se mora vse blago iz Kube ocariniti po maksimalnih tarifnih postavkah, za blago z otoka Jave pa se mora uvozna carina zaračunati po minimalnih tarifnih postavkah.

Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo

BEograd, 17. Danes dopoldne sta imeli jugoslovenska in avstrijska delegacija za trgovinska pogajanja skupno sejo, na kateri so jugoslovenski delegatje sporočili svoje zahteve glede revizije obstoječih trgovinskih pogodb. Jugoslovenske zahteve gredo predvsem za tem, da se odpravijo avstrijske zaščitne carine za uvažanje agrarne pridelke, ki onemogočajo izvoz jugoslovenskih poljedelskih pridelkov v Avstrijo.

Nemški državni zbor ratificiral nemško-jugoslovensko trgovinsko pogodbo

BERLIN, 17. Državni zbor je na svoji današnji plenarni seji odobril med Nemčijo in Jugoslavijo sklenjeno trgovinsko pogodbo. V enem izmed členov tozadnega zakonskega načrta je vlada predlagala povišanje carine na koruzo 3.20 na 5.00 mark. Odbor državnega zbora je sicer prvotno to povišanje odklonil, zastopnik vlade pa je na plenarni seji spet stavil ta predlog, ki so ga končno pri posrednem glasovanju sprejeli.

Gradnja železnice Bakar - mesto — Bakar - luka.

SUSAK, 17. Jutri se bo vršila v Bakru majhna svečanost o priliki prvega vžigaja min pri gradnji železniške proge Bakar-mesto Bakar-luka. Pri gradnji je sedaj zaposlenih več sto delavcev.

Kongres bolgarske zemljoradniške stranke

BEograd, 17. Jutri odpotujeta v Sofijo kot zastopnika zemljoradniškega poslanskega kluba posl. Voja Lazić in dr. Tupanjanin na kongres bolgarske zemljoradniške stranke.

Izjave ministra Brianda

o francosko-jugoslovenski pogodbi in tangerskem vprašanju

PARIZ, 17. Med izjavami, ki jih je dal Briand parlamentarnemu odboru za zunanje zadeve o francosko-jugoslovenski prijateljski pogodbi in o tangerskem vprašanju, je dejal, da se čudi protestom italijanskih listov, češ da italijanski komentariji baje niso odgovarjali stališču rimske vlade. Dodal je baje k tem izjavam tudi naslednje: «Z druge strani so se že podvzele potrebne mere, da stavi tudi Italija pod francosko-jugoslovensko pogodbo svoj podpis, in v tem pravcu se pogajanja še vedno nadaljujejo.

Glede Tangerja je Briand zadržil, da so tudi tozadevno v teku prijateljska pogajanja z Italijo in da on goji nado, da se bodo ta pogajanja v kratkem ugodno zaključila. Rekel je, da je pomenil prihod dveh italijanskih vojnihi ladij pred Tanger ravno toliko, kot če bi pripula v to pristanišče kaka norveška trgovinska ladja.

Kljub temu pa se nekateri člani francoskega parlamentarnega odbora s temi izjavami niso zadovoljili in so sklenili, da se bodo o vsem tem še posvetovali in da bodo sklepe, ki jih bodo na svojem posvetovanju sprejeli, predložili vladi v obliki resolucije.

Po oprostitvi Manolesca

Komentarji bukareških opozicijskih listov

BUKAREŠT, 16. Vladni časopisi se vzdržujejo vsakega komentiranja oprostitve bivšega državnega podtajnika Manolesca, opozicijski listi pa zatrjujejo, da predstavlja ta razsodba vojne sodišča velik neuspeh vlade. Listi «Cuvantul», «Lupta» in «Averul» so mnenja, da je vlada pričakovala, da bo Manolescu obsojen. Bratianu in Duca sta baje do dveh zjutraj čakala na vesti izpred sodišča. Omenjeni opozicijski listi se skladajo tudi v tem, da ta politični proces ne more ostati brez političnih posledic. «Politica», «Intreptarea» in «Lupta» pravijo, da je položaj vlade in liberalne stranke zelo omanjan. V tisku so se porajale tudi že zahteve, naj vlada poda ostavko in naj Titulescu sestavi zaenkrat volilno vlado.

Maroški sultan umrl

FEZ, 16. Danes ob 9.30 je umrl Mulaj Jusuf, maroški sultan. Mulaj Jusuf je bil proglšen za sultana meseca avgusta 1912., ko se je odpovedal prestolu njegov brat Abd-el-Hafid.

Sneg na Mezužu

NEAPELJ, 17. Mezužani imajo priliko občudovati prav redek prizor. Sinoči se je temperatura v mestu in okolici nenadoma znižala in Vezuv je pokrila tanka snežna odeja.

Volč raztrgal pastirja

MOSTAR, 17. V okolici nekega bližnjega sela je pasel deček Elija Pjevo ovce. Priklatil se je volk, in napadel eno izmed ovce ter jo je hotel raztrgati. Deček pa je v namenu, da reši ovco, napadel volka pa je navali nanj in ga raztrgal.

Drobne vesti

Novo polet iz Amerike v Evropo

Italijanski inženir Josip Belanca, graditelj letala «Miss Columbia», ki je prepeljalo letalca Chamberlina in finančnika Levi-nejza iz New Yorka v Nemčijo, je končal gradnjo letala nove vrste, namenjenega za polet iz New Yorka v Rim. Najel je pilota Rogerja Williamsa, ki naj poskusi na poluotoku Floridi z novim letalom prekositi rekord v trajanju poleta. Doslej sta se Nemca Ristisz in Edvard držala neprtrgoma v zraku dva in petdeset ur. Belanca sodi, da bo njegovo novo letalo vztrajalo v zraku celih sedemdeset ur.

Novo američansko letalo

Amerikanski graditelj letal Alfons Lewoso je dogradil letalo za zračni prevoz, ki bo v stanu dvigniti 500 stotov in bo lahko prevajalo kakih sto potnikov. Novo letalo bo imelo šestnajst motorjev tipa «Liberty», tehtalo bo kakih sedem ton in bo razvijalo 7200 konjskih sil. Peruti bosta merili eden in trideset metrov.

DNEVNE VESTI

Osvoboditev trgovskih kavic

Pred kratkim se bila pristojna oblastva opozorjena na dejstvo, da se morajo oni trgovci, ki so trgovsko kavicjo brez potrebe položili ali pa pripadajo h kategorijam, ki so oproščene, izlagati velikim stroškom in dolgotrajnim proceduram, da dosežejo povrnitev kavicje. To zadnje formalnosti so navedene v čl. 6. ministrskega odloka od 31. decembra 1926. o izvajanju kr. ukaza-zakona o discipliniranju trgovine. Tam je določeno, da odredi osvoboditev kavicje potestat s posebno odredbo, ki jo izda po sešljanju imenja posebne komisije za disciplinacijo trgovine, ki je ustanovljena v vsaki občini. Ta odredba mora biti potem potrjena od prefekta in prizadeti sam jo mora predložiti registrskemu uradu radi kolkovnih in registrskih pristojbin.

Sedaj pa se doznava, da se pripravljajo v finančnem ministristvu in ministristvu za narodno gospodarstvo nov odlok, ki bo določal, da zadostuje za povrnitev trgovskih kavic, ki jih prizadeti niso dolgovali, da potestat potrdi, da ni nobenega zadržka proti temu. To potrdilo se izda v obliki navadnega uradnega akta brez drugih formalnosti na naslov zavoda Cassa depositi e prestiti, in sicer glede kavic, ki so bile položene v rimski pokrajini, glavnemu ravnateljstvu, v vseh drugih pokrajinah pa pristojnim finančnim intendantom.

Tujski promet

Število tujcev, ki so se izkrcali na italijanska tla v prvih desetih mesecih letošnjega leta, znaša 80.000 napram 77.000 v isti dobi lanskega leta. Znamazuje se torej porast za 3000 oseb ali za 4%.

Tujci, o katerih je beseda, spadajo navadno k višjim slojem, kar povzdičuje gospodarsko in moralno važnost njihovega bivanja v Italiji.

Po državljanskem pripadnosti je bilo — po navedbah agencije «Volta» — 35% državljani Zedinjenih držav, 18% Angležev, 16% pripadnikov balkanskih držav, 8% Nemcev, 6% iz južne Amerike, 3% Francozov in 14% drugih. Tujci so se vozili navadno v prvih razredih parnikov, na katerih so prišli v Italijo, in sicer 8% v luksurnem razredu, 43% v prvem, 27% v drugem in 22% v tretjem razredu.

Prva stoletnica bratovščine M. B. ljubega zdravja

Prihodno nedeljo 20. novembra 1927. bodo obhajali tržaški verniki prvo stoletnico Bratovščine M. B. ljubega zdravja. Slična verska svečanost se vrši v Benetkah vsako leto na dan 21. novembra. Že nad tri stoletja in sicer v zahvalo Mariji za prenehanje grozne kuge, ki je razsajala leta 1630. Po benekem vzoru je bila l. 1827. ustanovljena bratovščina M. B. ljubega zdravja tudi v Trstu.

Češčenje M. B. ljubega zdravja je postalo popularno v Trstu posebno l. 1849., ko je razsajala v mestu huda kolera, ki je ugrabila nešteto žrtev. Sporočila so ohranila različne legende iz onih časov. Nekega dne — pravi ena — se je podala neka ženska iz nižjih slojev, ki je stanovala na začetku ul. Cavana, v gostilno v zagati delle Pancogole v starem mestu po vino za svojega brata, ki je imel kolero. Medtem ko je gostilničar točil vino, je ženska pokleknila pred kipom Matere Božje, ki je bil v enem vogalu gostilne, ter izgovorila sledečo zaobljubo: «O presveta Devica, če ozdraviš mojega brata, Te bom počastila s procesijo.» Ko je prišla domov, je našla brata ozdravljene. Takoj se je raznesel glas o tem po mestu, ljudje so trdili, da se je zgodil čudež, in so prosili škofa toliko časa, dokler ni dovolil procesije, ki je bila obljubljena Mariji. Dne 15. oktobra so vzeli kip M. B. iz ene gostilne ter ga nosili v veličastni procesiji skozi mestne ulice. Istočasno je začela kolera pojati in je kmalu popolnoma prenehala.

V znak hvalečnosti je bila prirejena od strani cerkve 21. novembra 1849. po pontifikalni moči, ki jo je daroval škof Jernej Legat, svečana procesija, ki je šla od

cerkve sv. Justa, dalje pod Gradom, po ul. Madonna, po Korso, po Velikem trgu itd. ob brenju zvonov vseh cerkev mesta.

Od l. 1849. se vrši vsako leto procesija v čast M. B. ljubega zdravja, a letos — v nedeljo 21. t. m. — bo posebno svečana, ker se isti dan proslavi tudi stoletnica ustanovitve že omenjene bratovščine.

Procesija se začne ob 3. uri popoldne in bo šla iz cerkve sv. Justa, dalje po ul. S. Michele, Cavana, Piazza Venezia, Riva al mare, ul. Mazzini, Roma, Borsa, trg Unità in se konča v cerkvi S. Maria Maggiore. Procesije se udeležijo tudi vsa oblastva.

POZDRAV IZSELJENCEV

Mojše, fantje in dekleta pošiljamo pozdrave iz španskega pristanišča Almeria vsem znancom in prijateljem ter našemu cenj. listu «Edinost». — Odpulji smo iz Trsta dne 5. novembra s parnikom «Martha Washington». Potovanje imamo jako zabavno, le par dni nas je Sredozemsko morje neprijetno privzdigovalo, tako da je marsikateri mislil, da mu bo želodec ušel. Bilo pa nam je to le v zabavo.

Sovdat Karel - Zatoimin, Krivec Gabrieli - Sv. Lucija, Može Franc - Trst; Mrak Jožef, Terkne Jožef, Colja Hilarij, Colja Franc (vsi iz Cerovega); Babuder Franc - Rodik, Lenardi Franc - Nadejan se lo, Kreševac Franc - Miren, Hervatin Anton - Račice, Gergič Franc - Pliskovica, Šinigoj Franc - Dornberg, Mlečnik Franc - Dornberg, Škočaj Anton - Mre, Kalčić Fr. - Permane, Frankovič Ivan - Lokve, Mlač Ivan - Prelože, Svc. Edvard - Skopje, Figelj Pavel - Svc. Peter (Gorica), Klanjšek Pavel - Gorica, Pahor Dina - Rojsko, Kulijati Avgustina - Ravenna, Breščak Marija - Modrej, Brišček Angela - Orlek (Sežana), Štrubelj Ivanka - Trst, Zofija Kodran - Žigonj, Guštin Justina - Gabrovica, Manoga Bodegan - Zagreb.

Almeria, dne 11. nov. 1927.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG

Nenadni mraz je porazno vplival na trg. Trg je kakor izumrl. Nekoliko je temu krivo tudi dejstvo, da so prodajalci sedaj kolkor toliko založene z blagom, ki vzdrži več časa v nizki temperaturi.

Danes smo imeli na trgu sledeče cene za blago na debelo:

Zelenjava: česen 140 lir za stot; rdeča pesa za kuhno 100-120, navadna pesa 60-120, kisle zelje 130-150, korenje 70-100, navadno sladko zelje 40-60, karfiol 80 za 100 glav, karfioli 70-160 za stot, temnozeleno sladko zelje 80-120, vrzote 60-65, čebula 80-90, fižol v strožu 160-260, sladki zeleni janež 60-80, ločice 60-140, malancane 80-100, zelenorodeča paprika za kuhno 100-140, krompir 55-75, specijalni pozni grah 250-320, paradiznik 45-120, radič 60-420, radičeve sadike 140-300, sladka repa 30-60, kislja repa 100-120, zeleni šelen 60-150, spinacea 80-220, «topinambour» 80-100, bruseljske vrzote 320, valerijana 160.

Sadje: pomaranče 40-50 lir za zabojo, pomaranče 120-150 lir za stot, kostanj 70-200, datelji 360, suhe fige 240-250, indijske fige 120, limone 10-35 lir za zabojo, mandarine 250-350, lir za stot, jabolka 55-250, orehi 350, hruške 104-300, suhe češpite 300-450, grozdje 600.

Cene bruto per netto. Na drobno so cene za 20% višje.

Iz tržaškega življenja

Huda nesreča na parniku

Sinoči okoli 23. ure se je dogodila na parniku «Sabbia», zasidrano v prosti luki Duca D'Aosta, huda nesreča, ki bo skoro gotovo imela tragičen epilog. Ob tistem času je na parniku vrvelo dež; razkladali in nakladali so razno blago. Delo je nadzoroval med drugimi tudi 19-letni kadet Egidij Mondovecchi, doma iz Benetk. Medtem je prišel na krov neki uradnik paroplovne družbe «Navigazione Libera Triestina», ki je lastnica parnika, in je poklical Mondovecchia, da bi mu dal nekatera navodila. Mondovecchi je hotel proti njemu, toda ko je

šel čez krov, je stopil v odprtino skladišča premoga, ki je radi teme ni zapazil, ter strmoglavil kakih 25 metrov globoko v skladišče, kjer je obležal nezvesten. Navzočni pomorščaki so takoj prenesli nesrečnega mladeniča na krov in mu skušali na kak način pomagati. Medtem je bila obveščena o dogodku rešilna postaja, odkoder je prišel na lice mesta zdravnik, ki je takoj spoznal, da je stanje Mondovecchija smrtno nevarno; siromak je imel počeno lobanjo, zlomljeni obe nogi v stegnu in številne druge poškodbe. Po prvi pomoči je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se sedaj bori s smrtjo.

Tragična okoliščina: Nesrečni mladenič je šel pred kratkim dovršiti pomorsko akademijo in potovanje na parniku «Sabbia» je bilo prvo v njegovi pomorski karijeri.

Razne nezgode

Z avtomobilom rešine postaje je bil včeraj popoldne prepeljan v mestno bolnišnico 9-letni Jurij Bonazza, stanujoč na Greti št. 236. Deček je v rikreatoriju G. Brunner v Rojano padel z gugalnice ter si pri tem zlomil desno nogo v stegnu. Zdravit se bo moral najmanj mesec dni.

Ko je popravil stroj parnega dvigala na parniku «Alberta», zasidrano v prosti luki V. E. III., je 23-letni kovač Ivan Natak, stanujoč v zagati Scala št. 4, včeraj popoldne prišel po nesreči z desno roko med zobasta kolesa stroja, ki so mu hudo razmesarila palec. Mladenič je bil prepeljan z avtomobilom rešine postaje v mestno bolnišnico, kjer je dobil potrebno pomoč, nato je bil na lastno željo prepuščen domači negi.

Pri delu v prosti luki V. E. III. se je 22-letnemu težaku Baziliju Borghese, stanujočemu v ul. Bosco št. 31, prevrnilo na hrbet več zabojev in ga precej hudo poškodovalo. Siromak je dobil prvo pomoč od zdravniške rešine postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kakih 10 dni.

Umrli so

Kakor smo poročali je bila pred par dnevi prepeljana v mestno bolnišnico 17-letna vdova Katarija Svara, katere je padla doma po stopnicah ter si pri tem pobila po glavi in si pretresla možgane. Sprva se je zdelo za njene poškodbe niso smrtonosne, toda pozneje so nastopile komplikacije, katerim je nesrečna starica predvčerajšnjim, popoldne podlegla.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Obvezno zavarovanje proti poškodbam in starosti

Zveza industrijalcev goriške pokrajine sporoča glede plačevanja zavarovalnih prispevkov proti poškodbam in starosti sledeče:

Ker nekateri tozadevni uradi smatrajo pri plačevanju prispevkov za gori omenjeno zavarovanje kot rok, v katerem je treba plačevati tedenske ali štirinajstredne prispevke, solčno leto (od 1. januarja do 31. decembra), navaja Zveza industrijalcev neko okoliščino, ki trdi, da se pri plačevanju prispevkov ne sme obratovati solčno leto, pač pa le na golih 24 štirinajstrednih plačil (ali temu odgovarjajočih 48 tedenskih). V ta namen daje sledeča navodila:

- 1) Ako se je v enajstih mesecih plačalo 48 tedenskih prispevkov (znanke, ki se prilepijo na zavarovalno knjižico), odpade obveznost izplačevanja prispevkov zadnjih štirih tednov v letu (solčno leto pa ima v resnici 52 tednov, ne pa le 48).
- 2) Ako se je v 11. mesecih izplačilo plačanje prispevkov v razmerju 1, 2, 3 — v zadnjem mesecu ni treba plačati v razmerju 3, 2, 1.
- 3) Takoj po končanih 12 mesecih se pričneta vnovič obvezno plačevanje prispevkov.
- 4) Za leto se ne jemlje solčno leto, ne zavarovalno leto, pač pa je katerokoli dobo dvanajstih mesecev, v katerih so bili plačani prispevki brez prekinitev, ali pa s prekinitvijo, ki ne prekaša treh tednov.

Tako na primer, če je delavec začel delati s februarjem in je potem po treh mesecih pravilnega

plačevanja prispevkov nehal z delom za dobo štirih tednov, začne leto znova z onim dnem, ko je zopet pričel delati.

Razstava medu in čebelnega voska v Turinu

V dneh od 4. decembra do 31. januarja 1928. se bo v Turinu vršila razstava čebelnega voska in medu iz vse Italije. Ker je znano, da so čebelarji iz naše pokrajine, ki so se udeležili že več razstav in bili za to tudi odlikovani, eni izmed najboljših v državi, je pač priporočljivo, da se te razstave s svojimi izdelki udeležijo ter tako vnovič pokažejo svojo sposobnost in svoje veselje do gojenja te vrste domačega gospodarstva. Urad, ki posreduje za udeleževanje omenjene razstave in ki bo tudi odpisal na mesto vzorce, kateri se bodo razstavili, se nahaja v ulici Corso Verdi št. 13. (Sindacato dei Agricoltori - Gorizia).

Določbe, po katerih naj se razstavljalci ravnaajo, so na kratko sledeče:

- 1) Do 30. t. m. morajo dospeti že vsi vzorci na sedež omenjenega sindikata.
- 2) Vzorca medu ne smejo biti manjši od 1 kg. Voska ne sme biti manj od 200 gramov. Na vsakem vzorcu naj se nahaja ime, priimek in naslov onega, ki ga razstavi.
- 3) Vsak vzorec medu mora nositi označbo kakovosti. To se pravi: na njem mora biti označeno, iz kakšnih cvetlic je bil približno nabran.
- 4) Vzorca se morajo odposlati v posodi, ki bo dovolj čedna, čista in dostojna. Kdor pa bi tega ne mogel storiti, zanj je tudi vodstvo v Gorici pripravljeno brezplačno preprečiti primerno posodo. Zato lahko taki odpošljejo med in vosek v kakršnih si bode posodah, samo da so čiste in sigurne. Tudi stroški se povrnejo.
- 5) Vsakdo, ki razstavi vzorce, bo lahko deležen nagrad, bodisi pokrajinskih kot splošnih in narodnih.
- 7) Nihče ni dolžan plačati nobenega plačila za prostor, kjer bo razstavljen njegov vzorec, ali za poštnino. Pošilja se vse franko, zato pa se vsakdo odpoveduje vsaki pravici do lastnine razstavljenih vzorcev.
- 8) Razstavljeni vzorci postanejo namreč po končani razstavi last «Modernega Čebelarja», ki jih bo hranil za stalno razstavo, katere bo služila v svrhu proučevanja. Vedno pa ostanjejo na vzorcih imena razstavljalcev.

Nesreče in nezgode

Opazil se je z vrela vodo po desni roki nekí Franc Pertot, 13-let star, stanujoč v ulici Ruter št. 465. Zeleni križ ga je prepeljal v mestno bolnišnico, kjer se bo moral nekaj časa zdraviti.

Drsal se je med odmorom, morda veselja na prihajajočo zimo, po hodniku tehnične šole — kar gotovo ni bilo dovoljeno — in tako nesrečno padel po tleh na trdi tlak, da se je močno pobil po laktah. Imenuje se Karlo Savognoni in je star 19 let ter učenec omenjene šole. Zeleni križ ga je popeljal na dom.

Prizivno sodišče mu je znižalo kazen

Svoj čas smo poročali v «Edinosti», da je goriško sodišče obsodilo bivšega postajenčelnika v Stanjelu na 3 leta zapora ter na trajno izključitev iz vseh javnih uradov radi poverbe, ki jo je storil v škodo železniške uprave. Postajenčelnik se je imenoval Guido Guidi. Sedaj pa čitamo v časopisih, da se je Guidi pritožil radi ostre obsodbe na prizivno sodišče v Trst, ki mu je znižalo kazen na 11 mesecev zapora ter na izključitev iz javnih uradov za dobo enega leta.

Pokradli so mu iz avtomobila

Nekemu Adolfu Mlekužu iz Bovca, ki je na svojem tovornem avtomobilu prodajal po Dornbergu vsakovrstna jedila, so nekega dne pokradli nekateri zmotovički 4 kg sira ter ga tako oškodovali za 50 lir. In sicer medtem, ko je pustil svoj tovorni avto in prodajal po hišah. Javil je tatvino orožnikom, ki so na podlagi različnih sumničev zaprli Jožefa Kavčiča, starega 20 let, Alojza Kavčiča, 19-letnega, Antona Žorža, 24-letnega,

ga, in Jožefa Cotiča, starega 18 let.

LOŽICE PRI ANHOVEM

Tat, ki beži

Pred nekaj dnevi se je ponoči splazil dolgoristi tat v hišo tukajšnjega gostilničarja in trgovca z mešanim blagom Franca Gabrieličiča. Nagrabil si je v naglici cel kup tobaka in drugih dobrih stvari — vsega skupaj v vrednosti 370 lir. Toda imel je smolo. Bil je pregleden pri svojem delu in tako zbudil domačega sina Franca, ki je — radoveden radi nenavadnega šuma — vstal ter se splazil v trgovino, kjer je tatu zasačil. Toda tat je bil hiter. V zraven ležeči gostilniški sobi je pograbil kolo, smuknil z njim na cesto, ga zajahal in jo udaril proti Gorici. Toda tudi Franc Gabrieličič ni držal križem rok. Pograbil je drugo kolo, ki je ležalo v gostilni, skočil nanj in hajdi za tatom proti Gorici. Šlo je kakor v filmu. Z vso paro drug za drugim, prvi je hotel zbežati, drugi ga je hotel dohiteti. Tedaj pa je med potjo Gabrieličič srečal dvojico orožnikov, pri katerih se je ustavil in jima povedal, kaj se je zgodilo. Tat pa je med tem, ker je pridobil čas, skočil s kolesa in jo peš udaril po pobočju Svete Gore ter kmalu izginit v grmovju in skalovju. Zaman so ga iskali.

ŽABČE PRI TOLMINU

Smrtna kosa

V sredo, 16. t. m., smo izgubili iz svoje srede staro kmečko korenino, že 89-letnega priljubljenega starčka Jožefa Klunkona, po domače Tomažiča, najstarejšega moža v vasi. Pokojnik je bil med vašani zelo priljubljen, ker je vsakemu, kljub visoki starosti, rad pomagal bodisi dejansko, bodisi z nasveti. Sploh je bil vzgled stare, zdrave kmetijske korenine, kakor jih je danes le malo med nami. Večni mu mir in pokoj!

Znanost in umetnost

Knjige Vodnikov družbe

Tudi letos je izdala v Ljubljani Vodnikova družba knjige in sicer za leto 1927. Knjižno podjetje je organizirano po načinu Mohorjeve družbe. Knjige, ki so letos izšle, so sledeče: Vodnikova priručna za leto 1928. «Hiša v strugi» (France Bevk) povest; «Vladka in Mitka» (Zofka Kvedrova) mladinska knjiga; dr. Ivan Lah: «Vodniki in Preroki». Vodnikova družba šteje 17.200 članov in sicer: 17.043 letnih in 157 ustanovnih.

GOSPODARSKE DROBTINE

«Sveti Vlaho» se imenuje novi parnik Dubrovniške paroplovne družbe, ki se je ravnokar spustil v morje v Glasgowu na Angleškem. Ladja obsega 9800 reg. ton in bo stopila v promet januarja 1928.

«Zeta» je ime novo ustanovljene družbi za izkoriščanje in industrializacijo bauksitovih ležišč v Črni gori. Kapitala ima 100 milijonov dinarjev.

Pogajanja med italijanskimi in ameriškim finančniki za odprodajo dela akcij električne industrije so v glavnem dokončane. Ustanovi se družba Holding s sedežem v Milanu in filijalko v New Yorku s početnim kapitalom 30 milijonov dolarjev. Ta družba bo imela namen nakupovati italijanske elektr. akcije in na ta način razbremeniti italijanski trg sedanje velike mase teh papirjev, in jih uvesti na ameriškem trgu. Da ne bi dobili inozemski kontrolo čez italijanska podjetja, je tudi poskrbljeno z različnimi določbami.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Jackie Coogan

Kdo ne pozna tega najmlajšega in med najmlajšimi najslavnejšega filmskega igralca, dečka Jackie Coogana? Vsi so

ga že nešteto krat vzrli na polulicnih lepkih naslikanega v kaki naslovni ulogi. Sedaj prihaja iz Hollywooda, filmskega mesta blizu Los Angeles-a v Kaliforniji, vest, da je ta deček že postal milijonar. Pred dnevi je kupil štirinajst kosov zemljišča v Hollywoodu in Los Angelesu in odšel sto tisoč dolarjev kupnine. Toda on ima še druga zemljišča. Denar si je sam prislužil s svojim igranjem, a njegovo premoženje seveda upravlja drugi. Njegov oskrbnik je mnenja, da postane Jackie, ako bo dobro opremljen s svojim denarjem, še pred svojim eden in dvajsetim letom večkratni milijonar.

Niso se hoteli umešniti

V ulici Marmirolo mesta Parme se je morala podreti večja hiša in so dobili vsi najemniki odnovev stanovanja. Toda stanovanj niso hoteli zapustiti. Zadnji dan so se v vseh svojih stanovanjih zabarikadirali. Nastopiti je moral komisar z več redarji, agenti in karabinirji. Vrata so se nato s silo smejala, ljudje so morali ven iz stanovanj, le nekaj žensk in otrok je zlezlo na streho. Končno je oblast vendar le izpraznila hišo, zložila vse pohištvo na nekaj kamionov in odpeljale vso hišno opremo v staro vojašnico kraljevih stražnikov, kjer so se začasno naselili izgnanci.

Novi londonski župan

London ima sedaj novega župana. Te dneve se je novi lord mayor prvič peljal po mestu v svoji županski kočiji, v katero je bilo vpreženih šest konj. V sprevodu, ki se ga je udeležilo 2000 oseb, je bil tudi vzorec ladje, s katero je odkril kapitan Cook Avstralijsko, radiotelegrafska postaja, kakršna je nameščena na vsaki moderni ladi in vzorec salona, kakršni so na letalih neke prevozne družbe. Petnajst godb je igralo v sprevodu.

BORZNA POROČILA

Trst, 17. novembra 1927.

Amsterdam 732.50-745.50, Belgija 253.75-257.75, Francija 70.024-70.324, London 89.404-89.604, New York 18.32-18.38, Španija 309-315, Švica 353.374-355.374, Atene 24.05-24.55, Berlin 435-441, Bukaresti 11.20-11.0, Praga 54.30-54.60, Ogrska 318.50-324.50, Dunaj 256-263, Zagreb 32.20-32.50.

Uradna cena zlata (16. 11.) L 354.65; dvojnoodškodninske obveznice 70.40.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filii 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 1542

LOVSKA puška, kaliber 16, s petešnički zunaj, se proda za L 250. Via Bramante št. 2. 1574

LOVSKI pes, precej velik, bele barve z rumenimi pegami, pasme brak, se je izgubil v okolici Trnovo-Bistrica. Kdor ga najde ali pove, kje se nahaja, dobi dobro nagrado. Vlakno Graber, nassar, Opatija — Abbazia. 1573

ZLATARNA Alderi Povh Trst, Via Mazzini 46 Kupuje zlato, srebro in krom. Popravlja in prodaja zlatenino. — Cene zmerne.

Najvišje cene plačujem za

KOŽE kuu, zlatice, lisic, dihurjev, vider, jazbecov, mačk, veveric, krivov, divjih in domačih zajcev itd. itd. pošiljajte po pošti. Sprejemajo se

D. Windspach - Trst

Via Cesare Battisti 10, II. nad., vrata 16. Telefon int. 36-65.

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske prošlosti (49) Spisal James Oliver Curwood Prevel France Magajna.

Predem je David utegnil odgovoriti, je nekdo s kovinskimi trkačem pokal glasno na vrata. Nancika je vstala s stola, kakor da nekoga pričakuje. Trenutek pozneje je služkinja odprla vrata, sprejela nekaj in prinesla v sobo. Nancika je sprejela malo pisemsko ovojnico iz njene roke.

«Zate, David», je rekla začudenost. «To je pa zanimivo. Ali me oprostite, dokler ga čitaš? Grem pogledat, če bo večerja kmalu gotova.»

Izgubila je, preden je mogel od-

govoriti. Ves razburjen in v strahu je z okornimi prsti odprl ovojnico. Potem pa, s srcem, ki mu je hotelo planiti iz prsi, je čital vestice, ki so bile napisane na listku.

«Monsieur David Rock. Te vrstice Ti pišem v naglici, da Te obvestim o svojem velikem veselju, ki ga občutim ob vednosti, da boš svoj prvi večer v Quebecu prevel v družbi moje najdražje prijateljice mademoiselle Nancike Lotbinière. Ako sem boš želel posetiti tedaj, ko ne bom imela drugega posla, Ti bom skušala podrobneje pojasniti svoje izpremenjeno mnenje o Tebi in to radi presenetljivega prizora, ki sem ga gledala, ko sem se slučajno polajala v družbi monsieur Bigote in moji hiše monsieur Lotbinière. Ko se predstavi s poljubovanjem ponovi — in da se pogostoma ponavlja ne dvomim — tedaj upoštevaj nasvet prijateljice in ne

stoj med zagnjenim oknom in močno lučjo.»

In pismo je nosilo podpis: «Mademoiselle Ana St. Denis.» Slahotno je klecnal David nazaj na stol.

Ogenj sam je postal moten pred njegovimi očmi, stene so bile motne, in za trenutke ali dva ni videl ničesar — toda jasno, izredno jasno je slišal Nanciko, ki je sladko prepevala.

In tedaj je železni trkač na vratih zopet zaropotal.

Kar se je naslednje dve ali tri minute godilo, je bilo za Davida motno in nejasno. Kakor da bi mu nekdo zadal silovit udarec, ki bi ga ozmamil in vendar ostal telesno zdrav. Presunljivo pismo s svojimi vmemirljivimi dokazom, da ga je Ana videla, ko je poljubil Nanciko Lotbinière, brza gotovost, kaj da bo to pomenilo, povzame pregrha in nezvestoba čina samega, vse to je kakor vihra divjalo v njegovem umu.

in ga omtvilo, da se je komaj zavedal svoje okolice.

Stol, na katerega je sedel, je bil obrnjen proti vratom. Slednja je zamorska služkinja odprla in kakor v poluzavesti je videl prihajati po veži Nanciko, katere petje je mahoma prenehalo. Kakor čudna pantomima se mu je zdelo nekoliko trenutkov vse. Prav nič ni bil presenečen, ko je opazil, da je bil Peter Gagnon, ki je rožljaj s trkačem po hišnih vratih, tudi izredno razburjen in naglost slednjega ga ni mnogo dirnila. Ker je sedel tako brezumno, brez gibanja ali glasu, z Ančinim pismom v krčevito stisnjenih prstih, ga Peter ni opazil.

Nancika mu je prožila obe roki in ga pozdravila tako prisrčno kakor prej Davida. Vesel smehljaj ji je igral na ustnih, ki ga je bilo konec šele tedaj, ko je jasneje videla Petrov obraz.

Peter je bil zasopel. Brzo, globoko

ko dihanje je kazalo, da je tekel. Suknjo je imel nepravilno zapeto, bil je brez ovratnice, oči so mu pa žarele s takim obupnim žarom, da so se povsem prilgale celotni njegovi sliki.

«Kje je David?» je vprašal in gledal Nanciko s srditimi očmi.

David je vstal s stola, ko ga je deklica pokazala. Se vedno srditi oči je Peter skočil k njemu. V Davidovi roki je opazil zmečkan pismo in s smehljajem, v katerem ni bilo nikakega znamenja prijateljstva, ki je bil skoroda vražji, mu je pomolil drugo pismo, ki je bilo na zunaj podobno onemu, katerega je David držal v roki.

«Preberi to!»

Pismo je vsebovalo samo tri vr